

ROK

1989

Obsah zápisu za rok 1989

Úvodní slovo	strana	105 - 106
Události v republice	strana	106 - 155
Počasi'	strana	156 - 160
Kulturní akce	strana	161 - 163
Sportovní akce	strana	163 - 165
Brigády	strana	165 - 166
Závěr	strana	166

1989

Starýdým rokem začínám zápis do mých Lívoš

kroniky úvodním slovem a to přehledem nejvýznamnějších událostí v celé naší republice i ve světě. Ke konci roku 1989 nastaly v naší vlasti tak výrazné změny jak v politickém, tak i ve společenském životě, že bych chtěl podotknout podrobněji hlavně tyto události. Jelikož mým historické události od 17. listopadu v krošky spíš a netýlo v sílách jednoho člověka podotknout takové množství informací, posílám jsem k tomuto zápisu zejména z kroniky sametové revoluce, která shrnuje nejvýznamnější události od 17. listopadu.

do 10. prosince. Zpráva prudky' hořel 14 dní do všech
podrobnosti' nebylo v pilách ani autorů kroniky samu-
tové revoluce. Pro posouzení' uvážlivě, je žia ČTK vyda-
vala každý' den 100 až 150 zpráv o dění v naší vlasti.
Pátek 17. listopadu.

Uda'losti

Historie sametové revoluce se začala psát od
50. výročí 17. listopadu 1939 - jednolukého protifašistického
vládnutího vystoupení' studentů českých vysokých škol,
kdy se v Praze uskutečnilo studentské shromáždění. Zhruba
15000 mladých lidí se odkaz tohoto výročí připomnělo
před budovou Patologického ústavu na Albertově, od-
kud byl před 50 lety vypraven pokřtní průvod, z ostře-
ky Jana Opletala. Po jeho odchodu' brzo do dnešní
Opletalovy ulice měl směřovat také pietní průvod 17.
listopadu 1989. Aby však akce pořádání' místkou
vysoké školy radou ZSM spolu s dalšími orga-
nizovanými studenty mohla být OSM v Praze s pov-
lená, byl po vzájemné' dohodě jako cíl určen vý-
hradský Slovák a krot Karla Glynka Měšky. Vzpomín-
kový průvod, jehož se zúčastnili i akademickí hodnostní-
ři, pedagogové a pamětníci historických událostí před 50
lety, skončil na Vyšňovské xpiem československé hymny,
poloviním květin a zapálením' mnoha svíček.

Žižce studenti pak už na žádoucí povolení nešli a
vyšli se smírem do centra k historickému Václavskému
náměstí k rožku sv. Václava - památka české země. Hledu-
li a desítky dalších občanů, kteří se kním na nástěři
přistavali, tam však nedošli. Na Národní třídě narazili
na hradbu příslušníků SNB. Ti šli cíle přivodit na
ze Perštýněm a Vroněskou ulici a s hrubou ironií pyř-
vali k rožkovu. Demonstranti zděračovali, že nedokáží
vášili a děvčata děvčata příslušníkům na plešklece
šitý květiny. Studenti poskládali na zem stočky porra-
žek světek. Nikdo nevěřil, že by právě 17. listopadu moh-
la bezpečnost postupovat jako při podobných shromáždě-
ních v minulosti.

Příslušníci SNB začali demonstranty svírat z dvou
stran stále těsněji. A dříve vznikla panika. Rány obušky
byly častější a brutálnější. I neobyčejnou surovostí se do
akce zapojily i zvláštní odděly „círovního boje“. Od
Národního divadla přijížděly okružní transportéry s ob-
tížnými padlými. Porážkové byly uvolněny nořem jin
na jednom místě a vytvořily „ulici“. Když val, než ji
projit a při tom se mohat mlátit pěstíky. Když byly omi-
kované, rány pěstí, videry karate. Na školních přis-
tala ležet bezvládná těla, další raněná odváděly sanitky.

Lidé mřeli i v policejních autech. Podle dostupných údajů bylo pravím zhruba 150 lidí. Po skončení demonstrace přicházejí zhlučení studentů DAMU do Realistického divadla, kde je první premiéra Maryši. Poprvé se pacina uvarovat o divadelní stavu. V noci z pátku na sobotu se objevuje myšlenka skřinky také mezi psychologů.

Byl to ani zdaleka první projev rostoucí nepokojnosti s protivojícím totalitním režimem. Tisíce odvárných lidí proti nimu protestovaly v srpnu 1988, poté 28. října téhož roku, nebo to. provincie se přiklono. Již Dne lidských práv. Masové protesty v Praze pokračovaly i v letošním roce a moe měla práci po ruce otuřty, sluný plyn, vodní díla, cvičení psy či obnovení tramsportů.

Čistokrevná historická kanclář uměla následující oficiální, silně zkrácenou informaci: Aka i při vod rucněla skupina osob, nešťastně ručímých z ručímých protispoločenských vystoupení v minulém období. Vybrkovála klesla hanotiči socialistických států, ústřední činěle a představitelé strany a státu. (Znovu probírala, že ji nejde o dialog, že ji nejde o přestavbu a demokratizaci, že ji jde o destabilizaci, narušení a rozorut společenského řádu). Zkroměření ok tili puer.

řít pro své osobní ambice i k některé známé exponenci z
otěle společenské krize 1968/1969. Vzhledem k tomu,
že polny o protispolečenské vystoupení pokračovaly i
po skončení vzpomínkové akce, byly pořádkové jednot-
ky nuceny přijmout opatření k zajištění klidu a po-
řádku ve městě.

Útorka 18. listopadu.

V úterek 18. listopadu se ČTK znovu vrátila k
událostem z předešlého dne. Na základě informa-
cí z ministerstva vnitra a zvláštního prostředku ČSSR
uváděla: Již v průběhu akce byly snahy učinit z
ní demonstrační vystoupení proti socialistickému
společenskému zřízení, HŠČ a vládě. To se pak plně
projevilo v dalším vývoji, když starý podnikatelský
lidé se ve večerních hodinách vydal do centra hlavní-
ho města. Došlo k narušení klidu a veřejného pořádku
zejména v prostoru Národní třídy a Perštýna. Účastni-
ky nepovolené akce vyžadovaly více než 50 minut pořá-
dkové síly k rozchodu a vyklizení prostoru, aby mohl být
obnoven provoz na komunikaci. Na opakované výkry
se část lidí rozešla. Gýpek asi v počtu 2000 osob po-
kročoval v demonstraci a stupňoval agresivní cho-
vání. K obnovení pořádku a klidu započaly pořádkové

kové jednotky Verjine bezpečnosti. Pri vyhlásení de-
monstrantů k prostoru bylo pramáno 14 osot. Pri zá-
roku dostlo ke pramáni sedmi príškošníkú VB. Na místní
oddělení VB bylo přídvedeno 143 osot, z mltř devět
bylo zadrženo pro důvodné podezření ze spáchání
trestného činu a 90 osot bylo zadrženo pro přím. Po-
rádková poliea byla uložena 21 osobám.

Verjnost však byla natolik potlačena tvrdostí
zároku proti studentům, že už neškodlata účinné ml-
čít. O robotu dopoledne vrátil na prašské DAMU promí-
stěrkový výtor vysokoskolákú. Bětem dne se v Realis-
tickém divadle uští řídítelí prašských divadel a dohod-
li se, že jíjích soutory veče nebudou hrát. Přijali ta-
ké prohlášení českých divadelníků s výevou k pro-
testní stáve a k tomu, aby se kleditě otevřela pro
verjné dialogy. Student DAMU Martin Mejstřík oklá-
nil v 16.30 od locky sv. Václava rozhodnutí herců a
posluchačů DAMU: Stávká.

Věe přinesly záporolní listové agentury xprávu,
že při potlačení politení demonstrace zemřel vinou brutál-
ního zároku přístěvníkú SNB student matematicko-fy-
zikální fakulty UK Martin Šmíd. Zhy tento den pro-
křel v očekávání, co přinesou další listopadové dny.

Neděle 19. listopadu.

Zpráva o údajné smrti Martina Gaida se v neděli rozšířila nejen po celé Praze, ale i po celém československu. Některé zahraniční agentury hovořily i o více mrtvých.

K tomu se pro ČTK postupně vyjádřili ministr zdravotnictví a sociální péče ČSR, ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČSR, státní MFF UK a představitelé ministerstva vnitra a životního prostředí ČSR. Všichni shodně zprávu vyvrátili. Večer Čs. televize vysílala živý rozhovor s otěmá studenty toho jména, kteří uvedli svou fakultu navštěvují.

V prvních dnech se v souvislosti s postlačením počtení demonstrace konaly na několika místech v centru Prahy pietní akty. Na Městském trůně a Václavském náměstí zapálily zářící lidé tisíce svíček, shromáždily hesla odsuzující násilí, ale i vládu, KSČ a její konkrétní představitel. Bezpečnost už tentokrát nerazakovala, ale byla v pohotovosti a uzavřela přístupy na Městskou stranu, k Pražskému hradu. Večer v Praze své představení ukončilo jediné divadlo. V činoherním klubu bylo za účasti zástupců kulturní fronty, nezávislých iniciativ, studentů a starších otěmá improvizované ustaveno Občanské fórum. Toto volné sdružení

lidé kritických k politickým poměrům chce přispět
k tomu, aby republika byla svobodná a demokratická.
Chtějí se být reprezentantem široké veřejnosti. V jeho vy-
hlášení se uvádí, že toto hnutí může vzniknout v kře-
vinkoli, musí republiky pouze tím, že se lidé stávají
s tím jako u nás a prohlásí se občanským fórem.

Situace v zemi byla stále napjatější. Včera Či.
televize přeměnila vysílání a k veřejnosti promluvil člen
předsednictva ÚV KSČ, předseda vlády ČSA František Pi-
ra. Hovořil o tom, že program čs. přístavby a demokra-
tizace je bráněn v obou některých kruzích doma i v za-
hraničí. Komentář situace je jím dobrý k organizování
destabilizace a rozvratu a tím i k uvrhnutí nastupu-
jících reform. K tomu přiměřit i situaci po počátečním
pučnickém aktu prázdných vysokých škol, řekl: „Zatím po-
řádkových už se nezúčastnily žádné další veřejné shro-
by,“ zdůraznil. Jeho prohlášení veřejnost neuklidnilo.
Naopak. V noci na pondělí vznikl koordináční štáb
z výbor studentů prázdných vysokých škol. Podobné vý-
bory se začínaly ustavovat i v jiných městech v Česko-
slovensku. V Praze se sešla předsednictva městského výboru
SSM a městské vysoké školy rady, která se učastí členů sek-
retariátu ÚV KSČ a předsedy ÚV SSM Václav Mohoritz přijí-

la důležitě prohlášení. Základně svým odsoudila páh-
rok Bezpečnosti proti pokračování demonstrací a řádala vy-
porušení parlamentní komise, která by celou záležitost pro-
šetřila. Na přímý pokyn člena předsednictva a tajem-
níka ÚV KSČ Jana Šojlíka toto prohlášení ČTK nevydala. A
tak se toto základní stanovisko objevilo pouze v pondělní
Mladé frontě.

Pondělí 20. listopadu.

Na všech fakultách v Praze se sešli představitelé vedení
škol se studenty k dialogu o vnitropolitické situaci. Hovoři-
lo se především o zárodku porážkových sil při participativním
proedu studentů, který posluhává výstředním školám jednoruč-
ně omezení a brzdění a odsouzení ho. V této situaci se
studenti rozhodli pro týdenní stávkou. Poradovali přít-
řimí učitelů a politického režimu, demokratický dialog se
všemi silami a národnostní proudy naší společnosti,
občanskou a pracovníou veřejnou informovanost. Podobná
situace se vytvořila o některých státních místech českoslo-
venska, která jsou sídlem výstředních a středních škol.

Už od ranních hodin se kolem školy sv. Václava
shromažďovaly skupiny mládežských lidí, většinou studentů.
Zapalovaly svíčky, vyvěšovaly č. plakáty a transparenty a
permanovaly kolemjdoucí s provoláním pražských vyso-

koštolárku, se stanoviskom hercu prarýšlých divadel a s
obcemi, ktoré dnes protiekajú v budovách fakult, ale
i na stredných školách. Postupne sa do 16. hodiny se
Václavské náměstí zaplnovalo. Prítývalo protesty, ktoré rýslo-
ly na silu. Účastníci štrajku - bolo jich na sto tisíc
- však zachovali poriadok a sami eliminovali prípady nás-
ily o jeho porušení.

Po 17. hodine se demonštrujúci dali na pochod Vác-
lavským náměstím na Národní třídu. Kdežto prechádzali ko-
lím mesta, kde príslušníci SNB brutálne zasahli; skandova-
li: „Tady se to stalo“. Muži tu rozpáliť sviečky. Púvod sa
púštil k Národnému divadlu, odtiaľ se šiel doprava
a po nábreží došiel na náměstí Krasnoarmějskú, ktoré se v
roce 1969 krátko nazývalo Palackého. Tadiaľ esť preš Měšinský
most na Malou Stranu zatavenú poriadkovú jednotku. De-
monštranti se tedy vydali na Hlavné náměstí, kde vy-
věsili heslo „Hlas pláň jedné strany“.

Časť demonštrácie post pokračovala a šiel na Václav-
ské náměstí. Z podstaty vecí ke štrajku vyzvaným promlu-
vil Václav Měšinský. Na mimoriadnej schůzi se v Praze sešly
plány ČSSR, ČSR a RPR. v komuniké se jejích jednotku bylo
mimo jiné uvedeno: „Nechceme již cestou provokaci, ke-
rou se nám pokoušeli vnútit prěik protisocialistické“

rioly. Vlády ČSSR, ČSR a SR souhlasí s opatřeními, která
má za cíl obnovit pořádek, chránit majetek a životy
občanů. Toto prohlášení plně podporilo předsednictvo
UV KSČ. Stanoviska vydržovaly i další orgány, zejména spo-
lečenské organizace, většinou ve stejném duchu jako pro-
hlášení vlády. Pouze ve Grotodněm slově se objevil jiný
názor. Vedoucí představitelé Čs. strany socialistické od-
mítli patření rádek Bezpečnosti a řádali ráadmi
společenské změny.

Už se nemaniifestovalo jen v Praze, ale i v Bra-
tislavě, Ostravě, Brně, Olomouci a dalších městech. V
Bratislavě vznikla slovenská občanská iniciativa Ve-
řejnosti proti násilí. Jiží pořádkovky u sborůvni
u stanovisky Občanského fóru.

Úterý 21. listopadu.

Stávkují už takřka všechny vysoké školy v ČSR,
chrubá s 10 tisíci studenty. Zapojují se také pražské, ale
i mimopražské střední školy. Je ustanoven studentský sta-
vkový koordináční výbor. Kolem poledne se po Praze ji-
ří ryadlosti hlesku xpráva, že k městu se blíží čtyřiceti-
tisícová ozbrojená úla. Vysoškolaáci vytkají k ostrá-
pitosti, varují před možnými provokacemi. Určitě
uklidnění přichází až poté, co se studenti dovídají,

je premiér Ladislav Adamec se osobně korčuřil, že k po-
užití mocenských prostředků už nedojde. Tak jako v
čera se v 16 hodin prarší Václavské náměstí i přilehlé
ulice zaplnily asi 200 tisíci lidí. Uprostřed náměstí z bal-
kónu budovy Melantrichu promluvili zástupci otcanských
kruhů a studentů. Poprvé na tak velkém shro-
mázení hovořil představitel opozice Václav Havel, kte-
rý vysvětlil smysl a cíle nové vzniklého Otcanského fo-
ra. Proklamovali Otcanského fóra přičest herce Petr Bu-
xian. Začátkem celospolečenského dialogu o budouc-
nosti země by mělo být jednání s vedením státní opo-
zice aktuálních otázek naší současnosti.

Poradavky Otcanského fóra jsou: odstoupení
Miroslava Těpce, Františka Hliněla, Gustava Husáka,
Milosě Jakuše, Jana Štyčka, Miroslava Zavadila, Karla
Hoffmanna a Aloise Indry, zastoupení Otcanského
fóra v komisi pro vyšetřování události 17. listopadu,
propuštění věnu svědomí a uproštění respektování
svobody tisku a informací. Netudou-li podmínky spl-
něny, uskuteční se v pondělí 17. listopadu od 12 do
14 hodin manifestační generální stávka. Lidé shro-
mázení na Václavském náměstí také vyslechli posel-
ství praršího arcibiskupa, kardinála Františka Tomá-

ba, v němž vyževal k řádným změnám ve vládní stá-
tu a církve a účastněky demonstraci pořádal, aby dále
postupovali poře cestou nenásilí a za dobro bojovali
jen dobrými prostředky. Závadní neovládas se stano-
viskem všech brí vláda z 20. listopadu vyjádřil také
řádky stávkujících studentů. Závěrem pronesla Či.
hymna, kterou do mikrofonu rozpívala Marta Gluti-
sová. V Či. televizi vystoupil generální tajemník ÚV
KSC Miloš Jakeš: „Plně si uvědomujeme, že další rozvoj
socialismu v naší zemi není možný bez reformy. Od
totoho kurzu, sledujícího nejlepšího života se nás neod-
stoupíme. Na mimořádném zasedání MV KSC v Praze pří-
pomněl Miroslav Štěpán metnost jednotného postupu
komunistů v právním období, jenž se vytvořilo - jak řekl
vinou provokací po nepovolené části demonstrace vy-
soškolařů 17. listopadu.

Gřída 17. listopadu.

U soky 20. Václava stále drží studenti nepřetržitou
hlídku. Na pomníku ozdobeném č. vložkami, polep-
něm plakáty a vyřevaní, hořely desítky svíček. Impro-
vizované kluby diskusní se neustále otvíraly. Studen-
ti a hereci se během dne rozjídali do podniku, aby
informovali dělníky, co se ve skutečnosti děje. Často

se však nedostali dál než na pražnici, nebo do kan-
celáři ředitelů. Do stěn a provozů měli většinou vstup
zakázaný. Po celé republice se začaly objevovat video-
záznamy ze 17. listopadu. V krajích a okresech sta-
le ještě vládl aparát, Lidové milice řádily tvrdý
mstoj. Do Prahy dorazily autobusy s milicionéry. Podle
oficiální verze měli vystřídat příslušníky VB, unave-
ně ostrahou budov a institucí. Odpoledne se ka-
čali z pražských ulic postupně vyjíci. Odpoledne
prošli řeky lidí novou na Václavák. Opět mani-
festace, teď již tradiční. Přišly státnice otevřené. Z
Melantrichu znovu promluvil Václav Havel. Proklánil,
že Otevřené fórum se v nejbližších hodinách pokusí
skloubit požadavky do jednoho dokumentu. Tajemník
ÚV NF ČSR Stanislav Krčák řekl, že shromáždění se v řád-
ném případě nezúčastní kriminální zločiny ale lid
s tím nemá. Předsednictvo ÚV NF ČSR o proklátní kon-
statovalo: „NF je připravena posoudit nové návrhy a
námitky které ve společnosti vznikají. Doporučilo urychlit
přípravu nových zákonů o práve sdružování a shroma-
žďování a tiskového zákona. Vedoucí představitel
KSC v ústě s Milanem Jakešem se setkali s předsednict-
vem Čs. strany socialistické vedeným Bohuslavem Hu-

ciou. Z významu nároku vyplývá, že výchozístem pro řešení politické situace je proklášení z dnešního poselství ÚVNF ČSR. MV SPM v Praze pořádá okamžité svolání poselství ÚV KPC Federálního shromáždění a Federálního vlády. Záměr vyvození adresných závěrů v nejvyšších stranických a státních orgánech u těch osob, které nejsou za vzniklou situací plnou odpovědností.

Zastupitelé státních vysokých škol a akademických ústavů sebrali celostátní koordinaci státních výborů studentů vysokých škol. Miroslav Těpán se v Praze setkal s karolinským Františkem Tomášem, aby si spolu vyměnili názory na aktuální dění. Předtímá práva generální prokuratury ČSR uvedla, že byla bezpečně a nepokrytě poskytnuta informace o údajném úmrť demonstrující osoby. Na závěr dle ještě varilak Zdenka Rosenbaumana, redaktora:

Přítelka píšete a sděluje mi rozrušeným hlasem. Právě ji volal manžel, že na Garové viděl autobus z Českého Hrubého plný milicionářů. Prosim tě, říkám ji, uklidni se! Bude to nějaká záma. O půl hodiny později jde na okid. Vě právnici stojí tři mury v uzavřené řadě stejnotrojičk L.M. Nevím, jak si mýto, ale asi nejsem sám, kdo najednou pociť strach. Po obrovském rozruchu, kte-

ky' přítomnost LM v pravišých ulicích pyvolala, KSC, svou
orboženou pěst raději stábla. Myslim si, že středa byla
tím dnem, který rozhodl. Tím jediného sukna přestával
clonit samet revoluce."

Čtvrtek 13. listopadu.

Vě čtvrtek se na Václavském náměstí shromáždilo na
300 000 lidí, mezi nimi velké množství dětí, jen z ČKD
jich přišlo asi 10 000. Těchto společně podpořili porádky
studentů a Občanského fóra na radikální změny, především
na změnu článku o pedonci v úloze KSC v ústavě, na od-
stoupení zkompromitovaných představitelů KSC a vlády,
dále na vysvětlení pádu 17. listopadu a vysvětlení vo-
vodných polit. Těmto zástupci OF a studentů promlu-
vili také předseda Ekumenické rady církví v ČSR Jozef
Kromádka a ředitel Prognostického ústavu ČSAV Václav
Klomárek. Profesor Věrník Tilkou přičítal porádko Alex-
andra Dubčeka, který navrhl, aby porádkavek na odchod
zkompromitovaných politiků byl doplněn o Jozefa Le-
nártu a Viliama Galgoviče. Shromáždění opět pyvoa-
lo k manifestaci generální sháve v pondělí 17. listo-
padu. Proti generální sháve se páradně postavila
schůze Ústřední, Česká a Slovenské odborové rady. Py-
vu k jejímu konání poverovala za hazard s právními

politickými, sociálními a ekonomickými důsledky a ne za
formu propracování cílů přestavby. Ze stromářední vedou-
cích funkcionářů Čs. lidové armády bylo vydáno prohlá-
šení, v němž se říká, že příslušníci ČSLA sledují jednós-
ti s obavami. Odmičkáme rozhodovat s osudem a živo-
ty lidí. Z televizního projevu ministra národní obrany,
armádního generála Milana Václavíka vyplynulo,
že armáda nepůjde proti lidu a že vojáci na Národ-
ní frontě 17. listopadu nerozstřelovali.

Miroslav Tlupáček hovořil na mítnku dělníků
a techniků ČKD Lokomotivka - Gokolovo a státních pracu-
jičích Prahy 9. „V řádné řadě neexistuje, aby se emo-
sivně, bez střelivého posouzení rozhodovalo o tom,
kdo a kdy má odejít z nejvyšších funkcí,“ prohlá-
sil. Dělníci ho vyptávali. Městský výbor KSČ v Praze
se obrátil na ÚV KSČ, jehož zasedání bylo svoláno na pří-
ští den s výzvou, aby na něm byly provedeny řádné
kádrové změny v předsednictvu ÚV KSČ. Za klíčový po-
řádek označil neprodlužování dialogu se státem,
který ovlivní rozvoj socialismu. Nadcházející kandidátní listi-
na za řádné okamžik, který rozhodne o osudu KSČ
a celé společnosti. Na 4000 zaměstnanců Čs. televize vy-
jádřilo klukou neupokojenost se zpusotem televizního

zpravodajství. Zřejmě proto se v odpolední demonstraci na Václavském náměstí dostávaly na otearovsky první řady ke aktuálnímu řádu, celkem v rozsahu asi 10 minut. Byl to důležitý krok, neboť publiko bylo dosud stále dezinformováno a dezorientováno. Ustředního tisku, zejména Svobodného slova, Lidové demokracie a Mladé fronty bylo v krajích soustavně méně. Objevily se náznaky, že v postkomunistických zemích není ještě dříve, než plázy dorazí do cílových stanic.

Pátek 14. listopadu.

Atmosféra v ulicích a na pracovních oddechů prokličce napětí. Viskní čekají na to, jak se k situaci vyjádří mimořádné zasedání ÚV KSČ, které začalo po 10. hodině na obzoru Prahy v budově Vysoké školy politické ÚV KSČ. Až do večera neproměnila jednání ÚV KSČ na veřejnost řádné zprávy. Odpoledne se tedy konaly po celém Československu manifestace. Na Václavském náměstí promluvil Alexander Dubček. Podporil Otcův fórum a hovořil o tom, že otcův a studentský hnutí nachází směřující oklasy mezi vrstevnou veřejností.

Večer začínali být lidé nevěřící - se zasedání ÚV KSČ stále nepřicházely řádné zprávy. Vznikaly obavy, že se u nás udrží konzervativní křídlo. Mužily se di-

kuse o možnosti obráženího režimu proti lidu. Nikdo
neměl, že dopoledne přednesl Miloš Jakeš návrh, aby čl-
ní předsednictva ÚV KSČ byli zvoleni pouze Gustav
Kusák, Alois Indra a Karel Hoffmann, s tím, že první
dva zůstanou ve státních funkcích. Výsledkem bouřli-
vé diskuse bylo, že krátce po 19. hodině oznámil Miloš
Jakeš, že on osobně i ostatní členové předsednictva a se-
kretariátu ÚV KSČ dávají své funkce k dispozici, aby
mohlo být zvoleno nové vedení strany.

Oslava vítězství však byla předčasná. V pořádku
vojeních hodinách přišla zpráva o složení „nového“
vedení ÚV KSČ, v němž byly poukropové brázdiny. Vě-
stina původních jmen, v čele Miroslava Těpce, Mi-
roslava Zavadila a Josefa Zemaně zůstala. Generálním
tajemníkem ÚV KSČ se stal Karel Urbánek.

Útěk 15. listopadu.

Revolucionní - obvyklý - protest. Tak lze cha-
rakterizovat vývoj nálad v tomto ránu. Do čTK přichá-
je první vlna, které odsuzují pouhé kosmetické úpra-
vy politbyra a porádají odstoupení všech. Hned rá-
no prýdka prýdly celonárodní akce funkcionářů KSČ,
kam přicháje Miroslav Těpce jako voeni vítěz. Plé-
num ho však jako vítěze nevidí, a dávají mu to zcela

průběhu vojny. Mnoho diskutujících požaduje, aby odstoupil. Posledně se Miroslav Štěpán vzdal. Přítomným sdělil, že na večerním zasedání MV KSČ podal demisi. Udělal to. Prezident Gustav Husák postavil brestu 'stěhání' proti osmi lidem nebo jim prominul brest odnětí svobody. Měříni byli Jan Černogurský a Miroslav Husý.

Vláda ČSRB doporučila přiblížení vyboru NF ČSR, aby rychle přidal prezidentu republiky návrhy na doplnění vlády ČSR o představitele jiných politických stran a uskupení. Znamenala také své postupy pro okamžitě zahájení rozhovorů se stávkujícími studenty. Předsednictvo LV NF ČSR podporilo pořadatel studentů na ustavení parlamentní komise k přiblížení události 17. listopadu. Odpolední prázdná manifestace se konala na Letenské pláni, kde se sešlo asi tři čtvrtě milionu lidí. Z tribuny stadiónu prázdné Garty řekl Jaroslav Havel, že OF je hluboce rucklidněm personální postavou nového vedení KSČ a znovu pyval otcům ke generální manifestaci stávk. Alexander Dubček podtrhl, že je třeba, aby představitele strany a státu se konečně začali brát na zřetel nároky široké veřejnosti. Nový generální tajemník LV KSČ Karel Urbánek měl v ČTK uvést: „Přileš jsme se odtrhli od lidí, od

pravdy jejich každodenního života, od jejich potřeby a zájmu. Musíme vednout se s nimi, kteří to soudem této země myslí dobře, bez předsudků, bez předpojatosti.

Meděle 26. listopadu.

Zobrazují medelni vydání některých přešlých deníků přinesla podrobně zprávy o uplynulých hodinách. Informace o tom, co se děje a jaké jsou nároky občani, obsahovaly i tisíce plakátů, prohlášení i stanovisek, jimiž byla poseta celá Praha. Právě i státní občani, kteří do hlavního města přijížděli, dávali svým uvažujícím chováním, neotcejnou slušností a ohleduplností majetku, že si nejen uvědomují vážnost chvíle, ale i odpovědnost za budoucí vývoj. Prachu jako by ovládl duch nebyvalé jednoty, pocitu národní a státní soudržnosti: „Lid byl moudřejší než KSČ“, konstatovali na svém medelním aktivu pracovníci komunisté.

V Obecním domě se setkala delegace ÚV NF ČNR a vlády ČSR vedena premiérem Ladislavem Adamecem s představiteli OF v čele s Václavem Hlavou. Jednáním bylo oznámeno rozčátek dialogu. OF žádalo propuštění státních 18 politických vězňů. Předseda vlády přislíbil, že tento návrh předloží prezidentu republiky. Občanské fórum chce být mostem od totality, ke skutečné demo-

kracii a pluralitě, kterou poslední razisti' svobodně volty.
Chceme pravdu, lidskost, svobodu, prohlásil na Letenské
pláni Václav Havel. Od této chvíle se všichni účastníme
řízení této země a všichni proto máme odpovědnost
za její osud.

Ukondováním „Adamce, Adamce“ přivítala Le-
teňská pláň čs. premiéra. Ministrští' předseda řekl, že plá-
na je rozhodnuta ugovit' všem porádkům, které jsou
o její pravomoci a sledují' odstranění' oprávněné kriti-
kovaných nedostatků. Jeho vystoupení' přijali otcové ep-
očku s porozuměním, během projevu však předseda plá-
ny používal některé argumenty patřící spíše do aréna-
lu minulého období. Proto vyjádřili nesouhlas s náro-
ky premiéra předsedou. Alexander Dutek pak přip-
omněl socialismus s lidskou tváří, o nějž usilovalo
straničké vědomí před 21 lety. Vojška pili státní toto
kuchti' pollačila, řekl. Dvacet let jsme pili v poměrně
podmínkách. Husákovo a Galatovo vedení' VČC a státní
vypracovalo politiku pro lid a naše národy xhoukou,
kduřeznil.

Přikvapením pro všchny byla slova poručíka
Ludvíka Pince, který' přicílil prohlášení' čestných příslušní-
ků' pohotovostní' motorované jednotky VB, která je zú-

časniku ráno 17. listopadu na Národní třídě. Mimo jiné uvedl, že příslušníci SNB a tímto ránoky projížděli již dříve nesouhlas. Jdou však v rámci slušné povinnosti a odmítnutí splnit rozkaz je přesně křesť. V prohlášení byla vyjádřena podpora demokratickým změnám, které začaly v těchto dnech protíkat.

Noví sekční Ústřední rady odborů rezignovali její předseda Miroslav Gavdil a další představitelé. Novým předsedou byl zvolen Karel Hlenský. Ústřední kontrolní a revizní komise KSČ vyhověla žádosti svého předsedy Jaroslava Hájka a jeho místo předsedy a uvolnila je z funkce. Novým předsedou byl zvolen Josef Trnava. Předsednictvo a sekretariát ÚV ČS. strany lidové si uvědomily, že ztratily důvěru členské základny i kontakt s politickým vývojem a rezignovaly.

V pořadí hodinců ve věcech začalo mimořádné poselství ÚV KSČ. Zkončilo se v pondělí k ránu. ÚV tentokrát již přistoupil k daleko podstatnějším kádrovým změnám. Z původních 24 členů předsednictva a sekretariátu zůstalo 9. Mnozí z nich už nebylo řádně jmenováno, které si lid nepřál. První poradač ÚV byl splněn. Ústřední výbor svolal mimořádný sjezd KSČ na 26. ledna 1990. Poradač generální stavby však stále zůstává.

Pondělí 27. listopadu.

Od samého rána se šel na všech pracovištích od
Aš a po Černou nad Tisou mluvilo o položení generál-
ní stavby. Uvažová se, že hlavní pořádek - odhod-
něn více zkompromitovaných politiků z vedení KSČ - byl
splněn, ale všeobecni je to považovali jen za první
krok. Téměř všude se proto vyslovili pro širší. Do mno-
ha provozů přicházeli zastupci vedení podniků se zna-
kou stavby zabírat. Přemlouvání i vyhrožování sámk-
mi však bylo marné. Lid probuzený studenty si začal
uvědomovat sílu své jednoty a nekompromisně se posta-
vil za pokrok, svobodu a demokracii.

Odpoledne se uskutečnily ve většině měst mani-
festace. V Praze navštívil představitel OT celostátní stavbo-
vé kmiti ukončit, neboť původní pořadavky byly splně-
ny nebo se plní. Ministři kultury ČSR a SSSR vyhlásili rozhod-
nutí, jímž se s okamžitou platností uvolní dovedl neuváži-
né čl. filmy a knihy z trezorů. Dalším pořadavkem bylo
odvolání všech politických vězňů a aby byl znovu otevřen
výstav o vedoucí úloze KSČ. Předsednictvo ÚV KSČ navíc
podporilo všechny konstrukční pořadavky, které byly při
generální stavbě nastoleny, a zároveň uvolnilo příslušným
oddelkům ÚV KSČ, aby je odpovědně posoudila a do-

ponútila jejich postupné řešení. OF poréžnilo rámež kříd-
lit své koordinace centrum, jeť bude udržovat spoje-
ní se všemi místními středisky.

Úterý 28. listopadu.

Na setkání Ladislava Adama a Václava Havla, kte-
ří stáli v čele delegaci NF a vlády ČSR a OF bylo doho-
dnuto, že do 3. provincie 1989 bude navržena federální vlá-
da v novém složení. 29. listopadu předložil vláda federál-
nímu shromáždění návrh na vypuštění neto křmíne místo-
ních článků o vedoucí úloze KSČ, o postavení NF jako svaz-
ku pod vedením KSČ a článků týkajících se vztahu marks-
mus-leninismus a kulturní politiky, vědeckosti a výzkumu.

Předseda vlády sdělil, že předal prezidentovi ČSR
návrh na udělení milosti politickým vězňům, jejichž se-
nam předložila OF. Miloš Jakeš porádal prezidenta ČSR
o svolání k funkci předsedy Rady obrany státu. Gustav
Husák jeho žádosti vyhověl. Vláda ČSR křmíla státní ústav
národního zdraví (Sanopz) a rozhodla o jeho přeměně v
diagnosticko-klinické centrum ministerstva zdravotnictví a
sociálních věcí ČSR a to již k 1. provincii 1989. Studenti,
dramatičtí umělci a pylovníci stávkují dál, a to do té do-
by, až budou jejich požadavky splněny. ÚV KSČ provedl ve
svém vedení kadrové změny. Na vládu žádost svolil

Viliama Galgoviče z funkcie člena predsedníctva.

Utorok 29. listopadu.

Československý parlament zmenil ústavné články o postavení úloze KSČ v spoločnosti a o monopolnom postavení marxizmu - leninizmu v psychov a predtlačovaní a zmenil ústavné články týkajúce sa určujúceho miesta KSČ v Národnej fronte. Parlament rovněž prijal rezignáciu svojho predsedu Aloise Indra. Delegácia Vlády komunistických poslanců FS ČSR požiadala Gustáva Husáka, aby i naďalej setrval v funkcii prezidenta. Gustáv Husák odpovedal, že to, kde pôstane v svojej funkcii do konca volebného obdobia, záleží na FS ČSR, LÚV KSČ a LÚV NF ČSR.

V televíznom vystúpení poukázal Gustáv Husák na potrebu prikonať sa najdríve spoločensko-politickou krizi. Poprosil sa oficiálne zmieniť o nutnosti prihodnotiť udalosti z júna 1968 a vyslovil sa pro pokračujúci dvoubanný rozhovor s vládou SSR o ukončení dočasného pokytu sovietskych vojsk na území ČSR.

Čtvrtok 30. listopadu.

Generálnemu prokurátorovi ČSR Jánovi Pješákovovi predložil Karel Urbánek dopis ministra vnútra Václava Jirěčka, v ktorom byly obsaženy ďalšie skutočnosti týkajúce sa udalostí kolem 17. listopadu 1989. Miestny výbor KSČ v Praze

režimem, že složení ÚV KSČ, že nikdo dosud neodesílá ani
jediny bývalý člen vedení strany, nedává žádnou pobí-
něho ofenzivního přístupu a akční jednoty strany. V
této revoluci stále se velké řídit stanovami, které jsou
my o této tvrdí porvoj. Tiskový mluvčí ÚV KSČ Josef
Flora na dotaz o další existenci Lidových milicí odpo-
vědl, že LM neslouží pouze k obraně KSČ, ale pomá-
hají chránit majetek lidu vytvořený za 40 let vývoje.

Ředitel Prognostického ústavu ČSAV, člen KSČ,
Václav Komárek uvedl na tiskové konferenci, že muve KSČ
se zhroutila rychle, ale zároveň existuje interpreté jejího
rychlého zhroutění. Vláda ČSR rozhodla o odstranění
různých-technických zařízení na hranicích s Rakouskou
republikou.

Pátek 1. prosince.

Před parlamentní komisí vypovídali bývalý generální
tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš, bývalý vedoucí tajemník MV KSČ
v Praze Miroslav Štěpán, první náměstek ministra vnitra
ČSR Aloje Lorenc a další činitelé. Miloš Jakeš na dotaz
novinářů, zda cítí politickou odpovědnost za to, co se
stalo 17. listopadu na Miroslavské třídě, odpověděl, že ne.
Ústřední politické orgány odmítly možnost zátěže již před
17. listopadem, dodal. Miroslav Štěpán před svou výpově-

di' novinářům řekl, že je ochoten vyprávět o všem, co ví.
Po odechodu z jednacího sálu však svou vyprávěť odmítl
jakkoli komentovat. Hovise dospěla k závěru, že serua
pranížek stále ještě není úplný. Z otavy případných
poslů se nikterá ošetrní dosud nepřiklábili.

Po československu se širily otavy z odposlouchávání
telefonických hovorů. Ministr dopravy a spojů ČSR Frank
sík Podleha k tomu uvedl: „Zavírání k odposlechu pou-
žívání může ve světě existuje i u nás. Jsou případy
k vyřízení v době branné pohotovosti státu a při napá-
dení země. Zavírání může být využíváno i k objasňo-
vání různých kriminálních a teroristických činů
a na základě rozhodnutí prokurátora a soudu.

Golota L. provincie.

Golota Rudi právo potvrdilo „Nikolík opěvek Václav
mu Hlavovi.“ Na otáčku: „Určitě nemáte list LV KSC
v láse“ reagoval velkoryse: „Rudi právo o mně moc ob-
tí neposle. Tedy ale není čas na kriminální minulosti,
tedy musíme myslet na budoucnost. Zda se mi, že uko-
lem komunistů je co nepřehlédli obrodit svoji stranu,
aby se xpi' stala strana moderní, která se vřadila do
ního xpusotu vlády a vstoupí do budoucího pluraktní-
ho demokratického systému tak, jako každá jiná poli-

siela' ulav. Koordinácii' vedem' Demokratickeho fóra
komuniste' povaruje sa politickou dkytu, že vedem' KSC
pripravuje minoritduz' sjezd strany starým rpusotem,
že se nerokodlo svolat ho do 10. provincie a že odmišlo
myšlenku prínuzek volet kandidatu' v rákka dnuick orga-
nizaciick. Na stlkam' bývalých vedouciok byla znovu
po dvoch desiatkiesick otuocena činnost Junak.

Včier se unov' detaty, zda a o jakém složení bu-
de následující den jmenovánía rekonstruovánía fede-
rálni' vláda. Z uravřených jeduacim' rádní' informace
nepromikly na veřejnost.

Medie 3. provincie.

Prezident Justis Husak na návrh premiéra Ladí-
slava Adamce a na doporučení' ČV NF ČSRP odvolal
několik členů' dosavadní' vlády a místo nich jmeno-
val nové. Vláda byla obnověna se 40 procent. Očekávané
forum a veřejnost proti učení' z jadrůgi' hluboké' klla-
mání, neboť tato federální' vláda není' vládem po-
vou. Lidé se ptali, proč se formální' pruvění' vedoucí' jlo-
by KSC do složení' federální' vlády nepromitlo. Proč musí
opět 15 z 20 vládních funkcí' patřit členům KSC, když ji-
né strany jsou zastoupeny jen jediným členem. Naopak
plnou podporu složení' nové, koaliční' vlády vyslovilo

předsednictvo LVHSC. Kū nasvědčovalo tomu, že vchod-
ní státní představitelé znovu nepochopili, o čem jde
a co porádují. Na předsedu české vlády Františka Piťru
se obrátilo koordináční centrum OF s výzvou, aby do kon-
ce týdne postavil novou vládu. OF a VPN porádaly přich-
mý občanům, aby svou touhu po skutečném změnách a po
reformách, je budou tvořit, vyjádřili psílenou stívkovou
pohovorost.

Ze státního rozpočtu č. federace se dosud refun-
dovaly pravomocné vlády celospolečenského charakteru trá-
vené prostředky LVHSC, a to na agitaci a masovou poli-
tickou práci z 50 procent, na státní murex v plném
rozsaahu, na lidové milice z 75 procent a na volání tele-
fonu z 100 procent pro státní orgány v plném rozsahu. Ročně to
představovalo částku 70 milionů Kčs. Č. stát refundoval
LVHSC vlády spojené s investiční výstavbou. Ročně bylo
na tuto investiční výstavbu povolováno ze státního rozpoč-
tu v průměru kolem 300 milionů Kčs.

Pondělí 4. prosince.

Aby vyjádřili reální nepochopení a profil nově vlády,
přišli pravomocní znovu na včelavské náměstí. OF řáda pa-
ruční svobodných volit, nepřesahují do července 1990. Před-
seda ČNA Josef Glompyň odhalil deníci 11 členů vlády ČSR.

Jeji předseda Franklin Pika však upředložil všechny návrhy potřebné k rozšíření konstrukce vlády. Porádal postarat se aby projednání této otázky odložili na příští den.

Parlamentní komise pro dohled nad vyšetřováním události 17. listopadu vydala své první prohlášení. Podle zjištění komise se zasedla na Národní třídě účastnili 629 příslušníků správy SNB Praha a 940 příslušníků Polobrovného pluku VB. Většina případů účastníků manifestace bezpřísudně fyzicky týrali. Třetinu minoritní a národnosti zranění na obou stranách - brněňany, klomeňany, poranění pater, případy psychologických obtíží u studentů a pokusů o násilný násilí nebo zkmordování brčka u příslušníků SNB - hovoří se vše. Komise oznámila, že vojenská složka prokuratury stupňuje intenzitu vyšetřování.

Úterý 5. prosince.

Premiér Ladislav Adamec vedl v průběhu dne politická jednání s předsedou ČST Bohuslavem Klusákem, předsedou ČST Josefem Bartončíkem, vojenským ministrem a čestným císařem z Obrody a z delegací OF v čele s Václavem Hradem. Otázkou neuvěřitelných rozhovorů byla zejména otázka, na to, jak by měla vypadat federální vláda. Předsednictvo ČNB jmenovalo nové členy vlády ČSA. OF sdělilo, že to považuje za významný krok kupředu. Považuje však

čistou pláští se stále otevřenou pro další rekonstrukci.
Prezident Gustáv Husák udělil milost s ušmáknutím pokladi-
ní osobám, jejichž jmenům mu na návrh OF přidělil
předseda federální vlády Ladislav Adamec. OF přidalo fede-
rálnímu schromáždění ČSSR první návrh nové Ústavy
Československa. Na histore konferenci KSČ bylo uvedeno, že so-
by odpovídající za krizi se stále budou volány k odpověd-
nosti. Podle slov vedoucího oddělení ČV KSČ Jana Širokého
budou v těchto případech mj. odejmuta vysoká vzneše-
nání. Parlamentní komise pro dohled nad vyřizováním
návrhů ministrů vnitra ČSSR, aby bylo dosaženo zproštění
výkonu služby šest vysoce důstojníků Bezpečnosti. Ošima
sněmovnou FS doporučila, aby navrhly stavit poslance jejich
mandátů poslane Milosť Jakeš a Miroslava Těpala, že
že nesou právní politickou odpovědnost za 17. listopad.

Federální ministr vnitra pokládá odstranit část
knižně-technických zařízení na vybraných úsecích s Rakouskem
a to v době od 11. do 11. provincie.

Gruha 6. provincie.

Poprvé se uskutečnilo dvoustranné setkání představitelů
KSČ, OF a VPN. Spolu svedly delegace vedení Horlem
Uršulem, Václavem Havlem a Milanem Štěrtem. Karel
Uršulek vyjádřil OF a VPN, že Lidové milice byly kompletně

odbrojení a jejícký výbroj předána do armádních skladů. Při portovém a ludoenosti štátní bezpečnosti urval, že její působení nově není sbratilo smysl.

Ve veřejném přelovném projevu Ladislav Adamce vyjádřil znepekžení z vývoje situace a obav z neustálého stupňování pořádku opozice. Zdeřánil, že vláda potřeby důvěry veřejnosti v upřímnost svých úmyslů a také čas k jejímu promyšlenému pokračování. „Pokud tyto reklamní podmínky vláda nemá, nemůže nést odpovědnost za další vývoj situace,“ prohlásil. V takovém případě má jediné čestné východisko: poradat prezidentu o svolání z funkce předsedy fed. vlády.

Ofa VPN pořádaly o odvolání generálních prokurátorů ČSR a ČSRa o jejího nakrácení odformity bez politické příslušnosti.

Článek 7. province

Podle informací z OF byl dopoledne premiérovi Ladislavu Adamceovi doručen dopis OF, který byl napsán ještě před jeho veřejným televizním vystoupením. Za členy federální vlády v něm OF navrhuje Jána Černožurského, Vladimíra Roučického, Miroslava Šluka, Zdeňka Dienstiera, Václava Šlauna, Petra Millera, a Gyula Popelye. Předseda fed. vlády Ladislav Adamce oznámil prezidentu ČSR

se podává denně. Gustáv Husák je přijal a řízením plá-
dy pověřil jejiko dočasněho prvního místopředsedu
Mariána Čalfa. Byvalý vedoucí tajemník MV KSČ v Pra-
ze Miroslav Těpán odmítl politickou odpovědnost za
14. listopad. Byvalý ministr vnitra ČSSR František Křiváček
na mimořádném zasedání ÚV KSČ 24. listopadu prohlásil,
že pásek proti demonstrujícím studentům byl proveden na
základě politického rozhodnutí. Konstatoval, že dostal pří-
kaz od vysoce postaveného stranického činitele, kterého nejme-
noval, aby demonstraci bylo restriktivně jakýmkoli prostřed-
ky. Předsednictvo ÚV KSČ vylovoilo Milou Jalů a Miro-
slava Těpána z řad členů KSČ za krátké politické styby
při řešení společenského napětí, zejména události 14. listo-
padu. Předsednictvo se obrátilo na členy ÚV kteří jsou v
duchodlovém řádu aby z ÚV odstoupili.

Pátek 8. prosince.

Designovaný předseda fed. vlády Marián Čalfy usku-
tečnil první konzultace a rozhovory s návrhu a doplňují
federální vlády. Tímto Marián Čalfy bylo sestavit vlá-
du, v níž bude přibližně polovina členů bez politické pří-
slušnosti. Prezident Gustáv Husák udělil rozsáklou
amnestii. Generální prokurátor ČSSR Jan Pješáček po-
řádal o svolání z funkce. Gustáv Husák mu vyhověl.

Zástupci předsednictva LIRO se setkali s delegací Gubernií
státního výboru a se zástupci OF aparátu LIRO. Obe strany
se shodly, že chtějí zachovat jednotu odborů. Odборы
by měly být nezávislé na politických stranách, na státu
i na hospodářských orgánech všech stupňů.

Golota 9. provincie.

Prezident Gustav Hlusiak oznámil své rozhodnutí odstí-
povat. Všechno ve svém posledním televizním projevu ve funkci
prezidenta řekl, že klesl po jmenování nové vlády o pouh-
du se stanoviskem politických stran odstoupí, aby usnad-
nil další vývoj. Poděkoval za spolupráci, podporu i důvěru
všem, s nimiž se za více než 60 let své politické činnosti setka-
val a spolupracoval, a státu a jeho lidu popřál úspěšný de-
mokratický a socialistický rozvoj.

Na plenární schůzi LIRO odstoupilo celé její předsednictvo
a byl vytvořen akční výbor v čele s Karlem Hlusiakem. Lukáš
Grongal, který byl členem předsednictva LV KSČ od roku 1968
do roku 1988 a v letech 1970-1988 šéfem vlády, oznámil
své odstoupení z funkce LV KSČ a poslance FS. V Praze
zeměla přípravná skupina pro založení Svazu Romů, jedi-
né etnické menšiny v Československu. V přípravu sjednání
se konaly mimořádné kongresní konference. Práci státních orgá-
nů hodnotili delegáti neobyčejně kriticky. Mnoho vedoucích

funkcionární bylo zvoleno.

Medle 10. provincie.

Mari lidmi nastává po předejším oznámení, že všechny politické síly nyní se dohodly na vládě národního porozumění, určité uhlidnění. Gametova revoluce však neprotiherla jen na Právěském hradě a v bývalé Uhrovičské denici, kde sídlí předsednictvo vlády ČSR. Do Prahy přileteli z Hmady vyslanci Tomáš Bati. Budou spolupřím u nás jednat o uzavření dohody o spolupráci. Ustavilo se Čs. ekonomické fórum sdružující všechny ekonomy, kteří se chtějí podílet na řešení problémů čs. národního hospodářství.

Na Právěském hradě se ve 13⁰⁰ hodin sešli členové nové vlády. Prezident Gustáv Husák odvolal většinu členů stávající vlády, která o tomto složení pracovala pouhých sedm dní, a místo nich jmenoval nové. Ti složí do jeho rukou ústavou předepsaný slib. Poté Gustáv Husák oznámil předsednictvu Federálního shromáždění ČSR, že odstoupí z funkce prezidenta. Ještě též den se začalo uvažovat o tom, kdo se stane novým prezidentem republiky. Především čtyři jmená: Václav Havel, Alexander Dubček, Ladislav Adamec a Čestmír Čížek. Nový premiér Marian Čáňa prohlásil, že nová vláda národního porozumění na sebe vzala jeden z nelehkých úkolů.

Pondělí 11. prosince.

Gamětova revoluce ustoupila do čtvrtého týdne svého trvání. Vše, co jinde - v Maďarsku, Polsku a NDR - trvalo celé roky nebo měsíce, protáhlo se u nás do slova na pár dní. Vláda národního porozumění měla širokou podporu veřejnosti. Navzdory tomu, že se mnozí stále ještě porostavovali nad poměrem členů KSČ (těch bylo ve vládě 10) a příslušníků dalších stran či lidí bez politické příslušnosti (celkem 11). Oprávněně poukazyvali na to, že zastoupení politických sil společensky rozšířené nadále neodpovídá. V úterý 10. prosince ustanovená vláda, jak ujistil její předseda Miroslav Černý, byla dočasná a vznikla na základě kompromisu.

Hlavní politickou otázkou těch dnů nebyly ani tak úvahy o nové vládě, jak o tom, kdo bude novým prezidentem. Podle platné ústavy mohl zvolit prezident Federální shromáždění do 14 dnů od odstoupení Gustava Husáka, který odstoupil 10. prosince. Hovořilo se o Václavu Havlovi, Alexandru Dubčikovi, Čestmíru Cisarovi a Ladislavu Adamecovi. Celostátní koordinací stávkou vyřel studenti vysokých škol vyjádřit jednotnou podporu kandidatuře Václava Havla. Kandidaturu Václava Havla se jednotně rozhodli

podporovat také přípravy vyřazení Československé sociální demokracie. Předsednictvo LV NF SSA předložilo návrh, aby byl prezidentem zvolen Alexander Dubček. Zúčastněný ekonom, Ota Šik, poslal Alexandru Dubčekovi otevřený dopis, ve kterém mu doporučil, aby se vzdal kandidatury na prezidentský úřad ve prospěch Václava Havela. Demokratické fórum komunistů navrhlo, aby byl prezident republiky zvolen přímo všelidným hlasem, což považovalo za nezbytné z hlediska stavu federálního shromáždění.

Studenti vyšších škol se rozhodli pokračovat ve slávek, přestože byla splněna většina jejich požadavků. Člen celostátního koordinátorského výboru studentů Martin Mejstřík to takto shrnul: V řádném případě nemáme naší rozhodnutí chápat jako stupňování požadavků. Chápeme upozornit společnost na to, že existují stále vážné problémy, které je potřeba řešit. Hlavní jsou tři: neuspokojivé výsledky parlamentní komise vyšetřující okolnosti 17. listopadu, napjatá situace v jiných částech Československa, především na východním Slovensku, kde zatím nedošlo k řádným politickým změnám, a stav v KSČ, hlavně v jejím ústředním výboru, v němž je stále mnoho

zkompromitovaných funkcionářů. Změny v centru se dějí,
ale situace na venkově zůstává zatím stejná.

Úterý 12. prosince.

U dvoudenní schůzi se po 52 hodinách, které uplynuly
od zjevení vlády národního poručení, měl čs.
parlament. Právě bylo nejen křeslo na šeradě, obrovským
se stále scházel i předseda nejvyššího zákonodár-
ného sboru. V jednacím sále stále ještě panovali Miloš
Gajos, Václav Bilak, Jan Fojtík, z předsednictva se však pře-
pustili do poslancův lavic. Program společné schůze
byl malý. Po dopoledních volbách do sněmovny byli
voleni předsedové: Sněmovna lidu: Josef Bartoněk
ČSL, Sněmovna národů: Anton Blahý. Dále mi-
li poslanci rozhodnout o novém muzeu o čle parlamentu
a o nesmírně citlivé a delikátní záležitosti - zprávu
volby nového prezidenta. Mezi jednotlivci byla volba
předsedy FS ČSR. Čs. strana lidová postavila své na-
vrhované kandidáty: Stanislava Hubáčka proti
kandidátu Josefa Bartoněka, ale tajně hlasování vy-
znělo poměrně jasně pro poslance bez stranické příslu-
šnosti Stanislava Hubáčka.

Poslanci souhlasili s provínou výsledky parlamen-
tní komise. Přivázalo jen zkrata patnáctiminu-
to-

ve 'expose' Milosě Jakše, který o 14. listopadu tvrdil: „Mi-
nistři vnějška jsem doporučil nezasahovat.“ Tedy já nic,
já muzikant. Práva parlamentu byla se skla oxpů-
sotu volky prezidenta. Komunisté navrhli referendum a
snesli pro ně desítky argumentů. Proti tomu tehdy ještě
parlamentní nussing byl přikvapující a úderový. Re-
konstruovat zákonodárny štor tak, aby odpovídal
současnému rozložení politických sil. Obnovený par-
lament pak volí prezidenta. Poprvé na parlamentní
půdě poručilo jmenování eventuálního kandidáta: Václav
Havel. Ten seč se postavil nedokodli a sved ani do-
hodnout nemohl.

Ústav pro výzkum veřejného mínění uskutečnil
také orientační sondu o názorech čs. občanů na vol-
bu prezidenta. Z dotazovaných občanů se více než čtyři
pětiny shodly na tom, že nový prezident by měl být vo-
len všemi občanů ve všeobecném hlasování. Občanské
forum zastávalo názor, že volba prezidenta má pro-
vést podle platné ústavy Federální shromáždění. Čslo-
venská strana zelená byla pro to, aby se prezident vo-
lil z více kandidátů formou alomirodního referenda.
Předsednictvo SNR jmenovalo novou plásku NR, v čele s
Milosem Čičim. Z 15 členů bylo 9 lezpartijních a 6 z KSC.

Vě všech krajích lid odstraňoval ideologické symboly připomínající minulý systém vlády jedné strany. Vůdce mly rudo-pěticipe hvězdy, reklamní slogany propagující KSC a sochy komunistických ideologů a politiků, na perby v nedávne minulosti vybraným umělcům vypláceny korentní penny a uctívány tituly národních umělců.

Gbrida 13. provincie.

Na 17. společní schůzi FS ministr financí Václav Klaus poslaucem brisně rozhodnul otklad koméného změni státního rozpočtu federace na rok 1990. Doporučil, aby republika hospodařila v prvním čtvrtletí podle rozpočtového provizoria s tím, že se poskytnou přídavy původně předpokládane prostředky na sociální výdaje.

Komín KSC k prověření právarůch případů" kucá řiváim postavení některým funkcionářům strany dala impuls k důsledné revizi odprodeji nemovitostí, zejména lev. konfiskátů. Začala prověřovat uatých majitelku k některých funkcionářů své strany po dobu jejich funkce. Na základě nových skutečností olucila soběim případu Bobinsky. V souvislosti se zmínami olučku ústavy ČSR č. 4, 6 a 16 byl zmíněn obrok některých učních přednatů na základních a školních školách.

Čtvrtek 14. prosince.

Ministr rakramičnick věci Jiří Dienstbier prohlásil, že politické křiviny v naší zemi se řádně projírají také v jejím postavení na mezinárodní scéně. Čtyřicet let komunistické vlády v Československu znamenalo život na slub. K tomu, co nám minulé generace namotaly, jsme semír nic nového nepřidali. Nynější životní úroveň je na úkor budoucnosti, jsou vyčerpány přírodní zdroje, máme ekologickou krizi, řekl ministr financí Václav Klaus. Rovněž navrhl, že o Československo mají velký zájem rakramičnick investoři, ale že se jimi nutně obtíží, poskytnout "tj. možnosti vyprodeje národního majetku. Významný světový průmyslník Tomáš Bata přiletěl do Prahy. Po přeletu řekl novinářům. Především jsem přijel navštívit svou rodnou zemi a poznat co se v Československu děje. V celém světě jsme nadšeni, protože koleji vývoj směřuje k demokracii a ke svobodě.

Předsednictvo UV KSČ se setkávalo každoročně s členy v ústředním výboru. Z bývalého vedení jich osleli, Gustav Husák, Alois Jindra, Jan Vojtek a Ignác Jančík. Předsednictvo dále oslelo Václav Bilata, Karla Hoffmanna, Josefa Lencírka a Miroslav Ševců.

Komise pro vyšetřování případů zneužití státního funkce
zjistila, že se vyskytovaly hlavně případy, kdy funkcionáři
svého postavení zneužívali při nákyne konfiskovaných ne-
movitostí za podhodnocenou částku.

Číslo 15. provincie.

Václav Havel v rozhovoru pro ČTK řekl, že jeho kandida-
tura na funkci prezidenta je od první chvíle svázána
s jednou podmínkou: že nebude právně klín mezi Alexand-
ra Dubčeka a něho. Na otázky jak hodnotí komunistické
politiky řekl. Mluvil jsem s Karlem Urbánkem, který na
mě působí dojemem hodného člověka. Dále jsem mluvil s Ka-
dislavem Adamcem. Ten má jedno plus a jedno minus.
Plus - byl první, kdo byl ochoten s námi jednat a minus
- byl velice nevyzpytatelný, tajemný. Největší ošklivost
je s Marianem Čáslavem, který je naprosto konkrétní. Ad-
ministrativní důvěra, kterou máš v očích OF a v očích svých,
spíše roste než klesá.

Na úvahu o tom, zda, když bude zvolen prezidentem
a po svobodných volbách se za něho nenajde náhrada, bude
kandidovat znovu, Václav Havel reagoval slovy: „Děs ve-
cí před sebou mám ještě mnoho jedinců. Proto vás prosím,
abyste mě neustránil. Předsednictvo ÚV KSČ ukončilo k 31.
provinci 1989 činnost orgánů a organizací KSČ v Čs. lido-

ve armádě, Pohraniční stráž, vojenské ministerstvo vnitra,
ve Věcech národní bezpečnosti, v orgánech prokuratury, jus-
tice, státní arbitráři, vyšetřovací lidové kontroly, v ústředních před-
sednictvech federálních vlády a vlády republiky a v kanceláři
prezidenta ČSR.

Golota 16. provincie

Milion sedm set tisíc komunistů ne tvoří žádný jiný
biologický nebo morální druh, než jsme my ostatní, řekl Karel
Havel. Většina z nich mluví 20. let mluvit tak, jako my všichni,
a mnozí z nich chtějí - být soběstační - mnoho dobrých věcí.
Pravda ovšem je, že se totalitním systémem rozkládá komunisti-
kou stannou a že tudíž všichni komunisté bez ohledu na
svoji výšinou odpovědnost za maršismus, v němž se nachá-
zejí ocitla. To je varování k tomu, aby z této odpovědnosti
vyvodili příslušné důsledky a ještě víc, než všichni ostatní,
pracovali dnes pro svobodnou budoucnost naší země. Jde
o to i komunistických poslanců dnešního federálního shro-
mázení.

Modě 17. provincie

Ministři zahraničních věcí Československa a Rakouska Jiří
Dienstlir a Alois Mock symbolicky přistříhli ostružiny dřev-
na čs.-rakouských hranicích mezi Hatínou a Kleinlangsdor-
fem. Tento akt se stal nejen projevem důvěry mezi oběma

ruměni, ale i es. vzhledem do budování společného evropského domu. Od podky so. Václava promluvil Martin Mejstřík. Připomněl, že státní studenti potvrdí do doby, kdy budou dámy ráruky návratnosti cesty od totality k demokracii. Řekl, že studenti tuto ráruku spatrují v osoti Václava Hlava.

Československem, které jilo sametovou revolucí, obrázly první kusí správy z ruměnského Vemešvárnu, kde byla krově povolána pokojná demonstrace. Demonstranty napadly kolistní policijní jednotky. Použily vodní děla, slzopráhy, okružní transportéry a střílely do nich dokonce i z kuloviků.

Poučili H. province.

Čistník číar oznámil, že kandidát na funkci es. presidenta uchodlá a podporil kandidaturu Václava Hlava. Z volavíči představitelů OF na kishoví konferenci nepřímě vyplulo, že stali z kandidáti na prezidentský úřad - Alexandr Dubček - se bude ucházet o funkci předsedy Federálního shromáždění, tj. o funkci o mír se v roce 1969 poposledy objevil na domácí politické scéně. Nejvyšší zákonodárny štor ČSR se určil s dopisem svého předsedy Josefa Klumpníka, který porádal o zvolení z funkce. Poslanci mu jednomyšlně vyhověli. Novým předsedou byl zvolen Jaroslav Jeřábík, člen Československé strany socialistické. Mimoreáduj šjízal VLS zvolit vykonavý vyštor v cíle s předsedou

Jánem Grolým. Členstvo v KSC bylo porostaveno Ignáci Janí-
kovi, Jozsovi Flapovi, Eleni Libovjovi, Viliamu Valgovičovi, Ivanu
Jonkovi, Ghefanu Bacharovi a Eguenu Turčovi.

Úterý 19. province.

Doprostřed rojinnu poríšek lidi se začínaly dostávat pda-
losti v Rumunsku. Maděřský roktas oznámil, že o víkendu ra-
stečila v Temišovaru rumunská policie na 400 lidí, kteří se zú-
častnili demonstrace. Glooky prý lři v nemocnicích v těžkém
zdravotním stavu kpušoteniím nájízdy tanků do davu. Neklid
se přendil také do ostatních míst. Občanské fórum Záchranu
služby Praha, ozvalo všechny zdravotnické poríšemi v čisto-
slovensku k organizování okamžitě zdravotnické pomoci po-
stihujím otcami Rumunsta. Desítky svítek svítky na
okodnicu v pražské Mrukové ulici, přičet pelug stanečtvim
Rumunsta.

Útreda 20. province.

Předseda čs. vlády Marcin Čalfa byl na krátke por-
covni návštěvě v Moskvě. Základem jednání byly otázky ek-
onomické spolupráce. Bylo rozhodnuto vytvořit komisi se-
pertů k problematice přijímání účetovatelnosti koruny a
rublu. Předseda vlády se také setkal s Micháilem Gorka-
čovem. Otevřeli otázky souvisající s rokem 1968 a týkající se
sovětských vojsk v ČSR. O této problematice hovořil také

čs. ministr zahraničí Jiří Dienstbier se svým partnerem Eduardem Tvardnadzem. Konkrétním výsledkem byla dohoda o společné čs.-sovětské komisi vojenských a civilních expertů s tím, že začne pracovat v polovině ledna 1990.

Článek 21. provincie.

Marian Calfa, Jan Čarnogurský a Václav Konečný, kteří společně řídili federální ministerstvo vnitra, zastavili činnost Správy vyšetřování Státní bezpečnosti a přijali opatření k rozpuštění jejích útvarů v centru i krajích. Měli rovněž zamezit rozšíření umocňujícího dopadu oproti telefonním hovorům. Za „porovanku intervencí“ o roce 1968 byl z řad členů KSČ vyložen Václav Bilek a za závažné politické chyby bylo členství porostaveno dalším 32 osobám (mj. J. Gluškov, L. Thougakov, A. Indrovi, J. Lemártovi, J. Šojčikov, J. Kempniece, V. Galgovičovi, M. Habskelové, O. Čimlíkovi.)

Byly zřejmé plady členů vlády. Od dubna 1989 měli ministři plady základní funkční plat za rok 144 000 Kčs. Tento plat se pohyboval podle státních předpisů a neposkytovaly se žádné srovnávací. Na úhradu nákladů spojených s výkonem funkce

dostával ministr penzijní částku 60 000 Kčs ročně která nepodléhala daní ze mzdy. Místopředsedové vlády měli základní plat 192 000 Kčs ročně a penzijní úhradu nákladu ve výši 71 000 Kčs. Předseda vlády měl základní plat 240 000 Kčs. a penzijní úhradu ve výši 120 000 Kčs ročně.

Pátek 12. provincie.

V souvislosti s nadokácími volbou prezidenta se stihl k jednání křesťanů, rokošujících politických sil Čechoslovenska. Hodli se na tom, že se soustředí s preferencí vůči lidu povážejí za uznávání představitelů národa na úřad prezidenta Václava Horáka a na úřad předsedy Federálního shromáždění Alexandra Dutěčka.

Či plátek, kterí se tedy vykonávali i funkci prezidenta, se rozhodla odjítout Nicolae Ceaușescu Řád Bílého lva I. třídy s řetězem. Na protest proti masokrovní civilního obyvatelstva v Rumunsku se o podvečerních hodinách konaly demonstrace po celém čechoslovensku.

Útulek 13. provincie.

Byvalý člen předsednictva LVKSC Miroslav Těpán, proti kterému bylo vedeno trestní stíhání pro přípravu k trestnému činu zneužívání pravomoci pe-

zejména učitele, byl vrát do organizovací party. Nejméně 12 000 obětí klášila agentura Šangung za první týden povstání v Rumunsku. V Temišváru a Aradu a dalších městech bojovaly jednotky Securitate, k teré pyřnřovaly pro boj s povstaleci i ortulmiku.

Medřil 14. prosince.

Křesný dárek k pánocení si dali oteāni Āeslo-slovenstā. Sametovā revoluce přinesla oākovānou pro-bodu. Lidē mohli svobodně pydřeknout. Pohopili, řē jsou to oni, kdo mohou spolurozhodovat v osudech své země. Gřidronceāni prokřā zāřila tūnci svēcē. Na městech, kterā byla v minulých dnech světlý histo-rických udālostí, se po celý den schāřeli oteāni - přē-devsim mlādē, a lātāni s dētni -, papřkovali svēce, xpřivali koledy, přāli si štāstnē a veselē, štāstnēji pe-seleji a svobodnēji.

Přil 19. prosince.

Glarobly' Vladislavsky' sāl Prāřilēho hradu se opřt stal místem historickē udālosti v dējinách nāšil nārodní-polby prezidentā republiky. Popřoi po 41 letech byl do funkce hlavz štātu navržen reprezentant širokēho proudu po-litických sil - nekommunista. Jediniým kandidātem, na kterim se shodli přēdstavitelē politických štāv při

jednání u kulatého stolu, se stal neúnavný odbojácký bojovník za dodržování lidských práv, demokracii, soukromí a pravdu - spisovatel a dramatik Václav Havel.

Krátko před 10. hodinou se sešli poslanci Sněmovny lidu a Sněmovny národů Federálního shromáždění, aby naplnili své přirozené ústavní právo a zvolili, tentokrát pouze na období do demokratických a svobodných voleb, prezidenta Československé republiky. Epokérou schůzi otoku sněmoven ve Vladislavském sále, přehléhl předseda FS Alexander Dubček. Po přednesení návrhu na funkci prezidenta předsedou vlády Mariánem Čalfou, vybral předseda FS v 10, 16 hod. členy našeho nejvyššího zákonodárského a reprezentativního sboru k nepřímému hlasování, které stejně jako celý ceremoniál sledovaly milióny televizních diváků.

Prezidentem republiky byl Václav Havel zvolen všemi poslanci v úseku 4 minuty později Alexander Dubček společně s Mariánem Čalfou se pak odebrali panu Havelovi oznámit jeho zvolení do úřadu státu. Václav Havel poté složil ústavním zákonem předepsaný slib, který složil svým podpisem. Alexander Dubček blahopřál jmenému všech přítomných Václavu Havelovi ke zvolení do úřadu našeho státu.

Medle 31. provincie.

Poslední hodiny starého roku 1989 odbily i v Praze na staroměstském orloji. Na pražských věžích a na tisících věžích v československu se rozléhaly zvuky vítajících Nový rok 1990 s důvěrou, že bude opravdu lepší a šťastnější než by předtím.

Spolu se starým rokem snad nenápadně zmizelo i vše staré. Milióny lidí vstoupily do nového roku s vírou, že konečně skončilo věčné mentrování dospělých a nepříznivých otců, kteří mají vlastní rozum a dovedou ho užívat, často lépe než mnozí představitelé, že skončilo obklopo-
vání dospělých, vzdělaných lidí, policejní chleb a promáškování za odlišné názory a jinou víru, že konečně padly hranice mezi privilegovanými členy jedné strany a ostatními občany.

Náměstí v protě Prahy se i v posledním den roku, který přinesl českému a slovenskému lidu nečekanou, avšak o to více protestnou změnu, stalo místem, kam směřovaly kroky mnoha lidí, aby se zde společně poroučeli s rokem, který po mnoha letech přinesl tak obrovský směr v celé naší společnosti.

Počasí:

Roč 1989 začal na měsíc leden poměrně teplým počasím. První den v roce bylo zataženo, noční teploty klesly na -3°C ale přes den teplota stoupla až na $+4^{\circ}\text{C}$. Po prvním lednu se vyjasnilo a teplota mírně klesla. Noční se pohybovala od -8 do -10°C , denní pak kolem -5°C . Od 9 ledna začíná oteplování, je zataženo s mírným mrholením a sněžením. Při poklesu noční teploty se tvoří náledí, které přes den roztává. Noční teploty se pohybují kolem kolem -2°C , denní od $+4^{\circ}\text{C}$ až $+6^{\circ}\text{C}$ ojediněle až $+8^{\circ}\text{C}$. Proměnlivé počasí provázené častými mlhami trvá až do konce ledna. Poslední lednový den je zataženo s teplotou $+1^{\circ}\text{C}$.

V měsíci únoru zůstává počasí bez změny. Je zataženo s častým mrholením. Tvoří se rašná mlha. Noční teploty se pohybují od -1°C do $+1^{\circ}\text{C}$, denní $+5$ až $+8^{\circ}\text{C}$. 15 února vystoupila denní teplota až na $+13^{\circ}\text{C}$. Uteklavé počasí trvá až do konce února a pokračuje i v měsíci březnu. Až do 15. března se počasí nemění. Je zataženo časté mlhy provázené mrholením. Noční teplota se pohybuje od $+2$ do $+5^{\circ}\text{C}$, denní $+7$ až $+10^{\circ}\text{C}$. Od 15. března nastává vyjasnění, které přináší značný

teplotu' rozdiel. Noční teploty se pohybují kolem -2°C , denní se vrací až na $+14^{\circ}\text{C}$. 31. března po slunečném počasí, stoupá denní teplota až na $+19^{\circ}\text{C}$.

Místní dleň začíná s výrazným ochlazením. Je zatlačeno deštěm a mlhou. Noční teplota klesá až na -2°C , denní se pohybuje od $+1$ do $+5^{\circ}\text{C}$. Od 6. dubna začíná jasnější počasí. Noční teplota se pohybuje od $+1$ do $+6^{\circ}\text{C}$, denní od $+14$ do $+18^{\circ}\text{C}$. 11. dubna vystoupila až na $+22^{\circ}\text{C}$. Na dleň alchemické počasí brzo až do 18. dubna. Pak nastává znovu ochlazení. Je zatlačeno, přeháněno a ramenní mlhou. Noční teplota klesá na $+1^{\circ}\text{C}$, denní se pohybuje do $+11^{\circ}\text{C}$. Od 11. dubna nastává mírné oteplování. Noční teplota se vrací na $+7^{\circ}\text{C}$, denní na $+16$ až $+19^{\circ}\text{C}$. Nově dubna přináší znovu ochlazení. Je zatlačeno deštěm a mlhou. Denní teplota klesá na $+8^{\circ}\text{C}$.

Gyckravé počasí vstupuje i do začátku měsíce května. Ale již 5. května nastává změna. Je jasno, noční teplota stoupá až na $+10^{\circ}\text{C}$, denní se pohybuje od 18 do 22°C . 19. května stoupá denní teplota až na $+26^{\circ}\text{C}$. Pěkné počasí brzo až do 28. května. Od tohoto dne je znovu zatlačeno s deštěm a poklesem teploty. Noční se pohybuje kolem $+8^{\circ}\text{C}$, denní $+16^{\circ}\text{C}$.

Mírné červené navazuje na květnové počasí. Je zataženo, častěji přehánky prozatím mírným (de) větrem. Noční teplota se pohybuje kolem 10°C , denní $+18$ až $+21^{\circ}\text{C}$. Od 14. června nastává zlepšení. Je pěkné slunečné počasí a denní teplota stoupá až na $+25^{\circ}\text{C}$. 26. června dokonce na $+29^{\circ}\text{C}$. Pěkné počasí s mírným výkyvem teploty se udrží až do konce června.

S mírné červené začíná přeluzím počasím. Je jasno, noční teplota dosahuje až $+18^{\circ}\text{C}$, denní od $+16$ do $+20^{\circ}\text{C}$. S. července dosáhla odpolední teplota $+22^{\circ}\text{C}$. Celé počasí bývá celý měsíc. Při ojedinělém zatažení denní teplota mírně klesá. Větš přišel na celý měsíc jen jednou a to 19. července. Je poměrně sucho. Úprva změnil hned v počátku pěkné počasí. Je zataženo a začínají častěji přehánky. Noční teplota klesá na 8 až $+10^{\circ}\text{C}$, denní se pohybuje od 18 do $+20^{\circ}\text{C}$. Jen při ojedinělém vyjasnění stoupá denní teplota na $+24^{\circ}\text{C}$. Zhoršení počasí bývá až do 11. srpna. Od tohoto dne nastává znovu pěkné počasí. Je polejasno až jasno a teplota znovu výrazně stoupá. Noční se pohybuje od 18 do 20°C , denní 27 až 32°C . Dne 19. srpna, při náhlém zatažení nastává bouřka, která se přehnalá bez deště. Pěkné počasí bývá až

do 23. srpna, kdy znovu přichází bouřka s vydatným deštěm. Po této bouři ustává zataženo s výrazným poklesem teploty. Noční se pohybuje kolem 10°C , denní od 17 do 20°C . 29. srpna při dešťových přecházkách klesá denní teplota dokonce na $+12^{\circ}\text{C}$. I po-
víc měsíce srpna je chladný. A tímto počasím začíná i měsíc září. Je zataženo a noční teplota klesá na $+5^{\circ}\text{C}$, denní se pohybuje od $+14$ do $+16^{\circ}\text{C}$.

Od 14. do 16. září vytrvale prší. Po tomto deštivém počasí se vyjasní a teplota mírně stoupá. Noční se pohybuje kolem 12°C , denní od 10 do 24°C . Od 17. září se počasí znovu zhoršuje. Je zataženo, noční teplota klesá na $+4^{\circ}\text{C}$, denní na 13 až 16°C . Rovinné, mlhami deštěm a chladným počasím začíná i říjen. Noční teplota se pohybuje kolem $+2^{\circ}\text{C}$, denní $+8$ až $+10^{\circ}\text{C}$. Jen při krátkodobém vyjasnění denní teplota stoupá na $+14^{\circ}\text{C}$. Je syčravé, větrné a chladné počasí až do konce měsíce října. Listopad nepůvodně řádne změny. Ustává stále zataženo, dešt a rovné mlhy. Noční teplota se pohybuje kolem $+3^{\circ}\text{C}$, denní od 8 do $+10^{\circ}\text{C}$. Od 10. listopadu nastává polojasno a noční teplota klesá poprvé o tomto roce na -2°C , denní se pohybuje od $+1$ až do $+4^{\circ}\text{C}$.

Od tohoto dne je výraznější ochlazení. Noční teplota klesá na -4°C , denní se pohybuje kolem 0°C . Je jasno. 24. listopadu při denní teplotě -1°C poprvé v tomto roce sněží. Poslední listopadový den klesá noční teplota až na -14°C , denní je -6°C .

Měsíc prosinec navazuje na poslední listopadové dny. Je jasno s noční teplotou -12 místy až -14°C a s denními kolem -4 až -6°C . Jen při ojedinělém roztawění noční mrazí mírně klesá. Od 12. prosince nastává výrazné oteplení. Je polojasno až roztaweno, noční teplota stoupá na $+1^{\circ}\text{C}$, denní na $+7$ až $+10^{\circ}\text{C}$. 15. prosince dokonce prší. Od poloviny prosince se počasí mění. Je roztaweno s dešťovými přeháňkami. Jen ojediněle nastává zjasnění, při kterém klesá noční teplota pod bod mrazu. Ke konci roku nastává mírný pokles teploty. Noční se pohybuje od -4 do -6°C , denní pak od $+1$ do $+3^{\circ}\text{C}$. Poslední den v roce 1989 je roztaweno s dosti silným větrem. Denní teplota je $+1^{\circ}\text{C}$ a noční klesá na -4°C . Ani v roce 1989 se děti nedočkalý pravých vánočních svátků. Tyto svátky protékly jako v loňském roce úplně bez sněhu s podzimním počasím.

3. v roce 1989 organizovaly složky NF různé kulturní a společenské akce. Jako první započal svou činnost ČSŽ leduogym společenským plesem. Účast na tomto plesu byla menší než předchozí léta, ale nálada byla výborná. Poradatelky měly připravené občerstvení které sly rychle na odbyt a lokatai tom-tola taktéž přispěla k dobré náladě.

8. měsíce jinou pořádku místní pořádkuči taměni' svatou s pochovávaním bary. Jako vždy byl sal zaplněn do posledního místa a vše předpokládalo dobrou náladu. Pro spštění večera byla připravena soutěž Mis. Hraběnce, sólové vystoupení o tanci Jorky Polanského a párový tance vylosovaných dvojic. Přisně o plnoci byla táhena velká lotola, která měla v zísotě 45 cen. Na rávěr přišlo na řadu slavnostní pochovávaní bary, které řídil, kdo jiný než Karel Tykhydal. Na tento večer kůstane všem zúčastněným nějaká vzpomínka. Poděkování za tento večer si rozloučí všichni pořadatelé s řád pořádkuči, hlavně členkám které měly nemalou práci s přípravou občerstvení a sálu a také Karel Tykhydalovi za jeho již tradiční práci při řízení celého večera.

Velikonoční tanění řátava připravil ČSČK.

Tato řátava protékla ve velmi dobré náladě a v
hojném počtu, hlavně z řad chatarů a chalupářů. Po-
řádatelům z řad ČSČK patří rovněž poděkování,
od všech zúčastněných. Když poslouchám různé de-
baty po těchto akcích a také se ptám a to nejen
místních ale i chatarů a přespolučků, slyším sta-
le totéž: „Bylo to pyšorný pořadí je to přirozený do-
mačky, nemělo to chybu atd.“ Myslím si, že i když
jsme jemu malá vesnička, proto máme k této bratře
blíže než se město. Právě si myslím že největší po-
díl je v samých lidech. Gamorněji máme také
různé problémy, jako nedostatek místa na pořá-
dání těchto akcí, ale při dobré vůli se dař usilovat
hodně i v těchto podvínkách.

Chalupářské posezení s hudbou a tancem,
to byla další řátava pořádaná místními pořá-
dky. Tato řátava byla zakončena velmi zdařilě-
ho odpoledne: „Memoriál Oldřicha Peky“. Účast
byla obrovská, ale pořadatelé byli na velkou jistotu
ve dobře připraveni. Pro návštěvníky byly připrave-
ny stoly a umělé osvětlení i penku příst KD. K dob-
ré náladě přispělo i pěkné počasí. Jako posled-

na kulturní akci v roce 1989 byla silvestrovská taneční
páskova, pořádána OV. Tato páskova byla vyukajicí
a všichni zúčastnění se společně rozloučili s rokem 1989.

Pekný sportovní den pro děti i dospělé při ^{sportovní} akci
pravidl Otečrský vyřtor na s. května. Byl to výřtok
přes Hvězdu na Baběřín, spojeng s výkladem o okat-
ních přirodních zajímavostech. Po výřtku na rozklad-
nu a šatoráku, který postoužil k odpočinku i k
opiečení otečřtvením se 25 zúčastněných vyřdalo na zpřá-
tečím cestu. Domů se vrátili o odpoledních hodí-
nách, možná trochu unaveni ale veselí a spoko-
jeni. Na oslavu MDD připravil doklěčící vyřtor
jednoty s polěčím s otečrským vyřtorem sportovní
odpoledne plně soutěří a her. Vše bylo pěkoučím
výkloučím pitěří, rozdilením cen a velkým šá-
borákem s pohostěním všech přítomných dětí. Na
tomto odpolední se řěřlo 45 dětí z řad místních i z
celého okolí.

Na 19 srpnu připadl velký den místním
počřrníkům. "Memorial Oldřického Peky" - soutěří o
počřrním sportu. Na tento již pětý ročěník pří-
jel rekordní počet počřrních družřter. K soutě-
ří nastoupilo 22 družřter, z řeho 6 družřter řín.

V tomto roce přalo pořádně i počasí, takže i počet diváků byl veliký. Na přípravě této akce mají velkou zásluhu všichni místní pořadníci a hlavně ženy, které zajišťovaly občerstvení ve dvou prodejních stáncích. Neumělo přece mít i členové zajišťující řízení dopravy při soutěži.

Jako další sportovní zápolení připadlo na 26. srpna. Loučeni s předáním pro děti i dospělé na ukončení dovolených. Organizátoři - místní pořadníci společně s ČSŽ. Pro děti to bylo odpolední plavčí soutěží a her, tradičně zakončené rozdělením cen, občerstvením a velkým křesťanským. Pro dospělé byl připraven fotbalový turnaj. Účast byla jeho vždy velká. Na 50 dětí a přes sto dospělých.

Ještě jednou akci pro děti v roce 1989 připravili společně pořadníci a ČSŽ. Byla to mikulášská nadílka pro všechny přítomné děti. Na clankové balíčky a pohostění, přispěly obě složky stejným finančním otnosem. Po mikulášské nadílce, kterou měl na starosti kdo jiný než Karel Vykysdal, byly sítěm promítány pohádkové filmy. Děti se ušil rekordní počet - 62. Všem se nadílka líbila a oteklívali s překypujícím křesťanským.

Jako v letech předcházejících, tak i v roce 1989
 u všech našich občanů, chalupářů a chalupníků zapojili
 do brigádnické práce v naší malé otcí. Na brigá-
 dách bylo odpracováno celkem 8819 hodin. Jen v
 krátkosti uvedu některé z prací, které byly během
 roku provedeny. Po zimním období to byl úklid
 stvory na silnici, úklid a údržba trůch ciháren
 ČSPAD, úklid a údržba veřejného prostoru, u
 odchodu a pohostinství, hrsti a přilehlé svahy, pé-
 ce o vodovod, výkop příkopu u Jaromíra Křeče,
 uložení řeky u KD pro odvedení vody z okapu,
 úprava okolí poráren z krajnice, údržba výstroje
 a výstroje porárenské techniky, ochrana a údržba
 vodních zdrojů, údržba cesty v osadě Křečce
 a cesty lesu na chalovské, píse v klen u domů
 chat a chalup, údržba domů, chat a chalup a
 v se malé míře dokončení výstavby porárenské
 nice. Chci být podotknout že výstavba poráren-
 ské techniky byla dokončena k 15. srpnu 1989 a při
 provedení kolaudace nebyla zjištěna žádná poro-
 da. Jen v tomto roce bylo na výstavbě odpracováno
 celkem 2740 brigádnických hodin. Na leto akce
 mají svůj podíl snasť všichni občané, chalupáři a

okupací. Klavír se snášel, mluvil s výškou možnosti pomoci. Největší podíl na v časech dokončení mají, pan Václav Běsra a Josef Šorajta, kteří jen v tomto roce odpracovali na této akci každý 710 hodin. I v tomto roce, při hodnocení soutěže o nejlepší obec pracující k městu Šumperku, se naše obec dostala znovu do čela soutěže. Poděkování patří všem našim občánům, skotům i okupacím.

Závěr.

Na závěr bych chtěl jen dodat, že události které protékaly během roku 1989 v celém světě a i v naší republice, mě donutily k tomu abych je zaznamenal v mé knize. Tímto událostmi mě šel i naše obec a proto jsem se snášel abych je alespoň zčásti zapsal. Navštívím také somu i zbraň zbraní o dnu v oči, přestože jsem se snášel zaznamenal to nejdůležitější co se během roku 1989 v oči dlo.

Zápis z 29. rok 1989 zapsal
kronikař obce:

Šorajta J.

Za OV Hrabčice
předseda:

předseda Mě NV Šumperk

[Handwritten signature]